

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки вищої школи**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТЬЮТОРСТВА
(найменування навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою

Педагогіка вищої школи

(назва програми)

мова навчання _____ українська _____

Розробники:

Саяпіна С.А. – професор кафедри педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, доцент.

Гарань Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Рецензенти:

Шайда Н.П. – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної психології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Сипченко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри

Топольник Я.В.

(ПБ)

Затверджено та рекомендовано до впровадження
вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

«28» серпня 2020 р.

протокол № 1

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ ТЬЮТОРСТВА

Кількість кредитів	3,5
Рік підготовки, семестр	2 3
Компонент освітньої програми	вибірковий
Викладачі	Саяпіна Світлана Анатоліївна – професор кафедри педагогіки вищої школи, доктор педагогічних наук, доцент. Гарань Н. С. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».
Контактна інформація	Svetlana.sayarina65@gmail.com garan_nat@i.ua
Консультації	кожний вівторок місяця з 11.00 до 12.00
Анотація навчальної дисципліни	<i>Об'єкт вивчення</i> – процес розвитку теорії та практики тьюторства в системі освіти. <i>Предмет вивчення</i> – історія виникнення та розвитку тьюторства в провідних країнах світу; основні функції тьютора у міжнародних освітніх програмах; передумови виникнення та основні етапи становлення тьюторства в Україні.
Опис навчальної дисципліни	<i>Метою навчальної дисципліни</i> є ознайомлення здобувачів з історією розвитку теорії та практики тьюторства, актуалізація історичного досвіду тьюторингу в сучасних умовах як ресурсу модернізації системи освіти України; теоретичними та практичними аспектами тьюторського супроводу в освітніх закладах провідних країн світу; особливостями тьюторського супроводу як фактору забезпечення якості освіти в умовах реалізації Болонських реформ; поглиблення знань із сучасної теорії та практики організації тьюторського супроводу. <i>Завдання вивчення дисципліни</i> «Історія розвитку теорії та практики тьюторства»: - формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків викладача вищої школи, тьютора; - ознайомлення з технологіями педагогічної практики тьюторства різних країн у різні часи, вміння виявляти й оцінювати тенденції їх розвитку;

- формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для аналізу професійно важливих та особистісних якостей педагога-тьютора;

- формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати професійно-педагогічну дійсність викладача, педагога-тьютора.

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є набуті раніше компетентності та результати навчання з ОК: Педагогіка вищої школи, Моделювання освітньої підготовки і професійної діяльності фахівця, Виробнича асистентська та науково-дослідна практика, Тренінг самопізнання та розвитку комунікативної компетентності, Тренінгова діяльність у закладі вищої освіти.

Ключові слова: тьюторство, тьютор, тьюторська система, освітня діяльність, інститут тьюторства, тьюторинг, тьюторіал, тьюторант, координатор, ментор, тьюторський супровід, програма Еразмус+, професія тьютор, функції тьютора, супровід учнів, середньовічний університет, колегія, сфера діяльності тьютора, структура тьюторської системи.

Очікувані результати навчання:

Вміти здійснювати аналітичний пошук наукової інформації з проблем розвитку теорії та практики тьюторства й оцінювати її за критеріями доцільності та достовірності.

Уміти застосовувати отримані знання у тьюторських практиках.

Розуміти цілі й особливості теорії та практики тьюторства.

Здатність виявляти потенційні зв'язки освітньої теорії, освітньої політики та практики тьюторського супроводу.

Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із проблем тьюторингу з різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Бути обізнаними із різними контекстами, в яких може відбуватися тьюторський супровід і розуміти цілі й особливості освітніх систем.

Уміти здійснювати пошук, оброблення й аналіз інформації щодо тьюторингу з різних джерел, виявляти зв'язки між освітньою теорією, політикою та практикою тьюторства.

Вміти узагальнювати емпіричні дані з питань розвитку теорії та практики тьюторства та формулювати висновки.

Матеріали та ресурси:

Рекомендована література:

1. Ivanytska O. S. Peculiarities of tutoring functioning at the German HEIs in accordance with higher education standards and

	<p>norms. <i>Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology</i>, 2019, 7 (81), Iss. 201, 11–13.</p> <p>2. Борбіт А.В. Підвищення кваліфікації педагогічних кадрів за дистанційною формою навчання : методичний посібник. Біла Церква, 2018. 57 с.</p> <p>3. Методичні вказівки до вивчення навчальної дисципліни «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки денної та заочної форми навчання / Уклад.: С. А. Саяпіна, Н. С. Гарань, О. М. Сипченко, Слов'янськ: ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», 2020. 62 с.</p> <p>4. Костюк І. Хто такий тьютор?: особливості та перспективи нової професії. <i>Директор школи</i>. 2018, № 3-4. С. 11-13.</p> <p>5. Осадча К. До питання щодо інституціоналізації професії тьютора в українському освітньому просторі. <i>Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology</i>. 2018. Вип. 6 (1). С. 77–88. URL: http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/2404/</p> <p><i>Платформи та сервіси дистанційного навчання:</i> Moodle: дистанційний курс «Історія розвитку теорії та практики тьюторства» (http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=11661)</p> <p><i>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</i></p> <p>1. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: http://vnz.org.ua</p> <p>2. Євро Освіта. URL: http://euroosvita.net</p> <p>3. Про вищу освіту: Закон України № 1556-VII від 1 лип. 2014 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</p> <p>4. ТАУ (Тьюторська Асоціація України) URL: https://www.facebook.com/groups/422788101158453/</p> <p>5. Training academy URL: https://training.academy/uk/post/8-osnovopolagayushchikh-printsipov-tyutoringa</p>
Теми	<p>Програма навчальної дисципліни містить такі теми:</p> <p>Тема 1. Тьюторство як ресурс оновлення освітнього процесу в ході вирішення завдань модернізації освіти.</p> <p>Тема 2. Історіографія проблеми розвитку теорії та практики</p>

	<p>тьюторства.</p> <p>Тема 3. Тьюторська діяльність у зарубіжних країнах.</p> <p>Тема 4. Тьюторство в Англії.</p> <p>Тема 5. Тьюторство у Польщі.</p> <p>Тема 6. Феномен тьюторства в США.</p> <p>Тема 7. Становлення та розвиток тьюторства в освіті України.</p> <p>Тема 8. Сучасні моделі тьюторства в країнах світу.</p>
<p>Методичні поради для викладачів «Як навчати?»</p>	<p><i>Методи навчання:</i></p> <p>Словесні методи: інтерактивні лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-презентації, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання).</p> <p>Практичні методи: практичні заняття, навчальні дискусії, робота в групах, мозкова атака, робота в парах.</p> <p>Наочні методи: методи спостереження, ілюстрації, демонстрації.</p> <p>Робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, рецензування, аналіз.</p> <p>Відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані та ін.</p> <p>Самостійна робота: складання ментальних карт, написання есе, індивідуальна робота.</p>
<p>Методичні поради для здобувачів «Як навчатися?»</p>	<p><i>Види роботи здобувачів</i> (доповідь, есе, повідомлення, створення презентацій, складання глосарію, ментальних карт, презентація результатів виконаних завдань під час практичних занять).</p>
<p>Оцінювання</p>	<p><i>Види, методи та форми контролю.</i></p> <p>Види: поточний контроль, підсумковий контроль, семестровий контроль (залік).</p> <p>Методи: перевірка самостійної роботи, усне опитування.</p> <p>Форми: індивідуальна та фронтальна перевірка.</p> <p>Організаційні процедури та порядок виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, рівня відповідності отриманих знань, умінь і навичок здобутій кваліфікації в межах освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про контрольні заходи у „ДДПУ” (http://www.slavdpu.dn.ua/images/stories/news/normativ/003.pdf)</p> <p>Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих під час практичних занять, здійснюється за такими критеріями: під час опитувань – за повну й ґрунтовну відповідь на сформульоване запитання з теми заняття; під час перевірки письмових завдань – за правильні відповіді на запитання з теми заняття; перевірки заповнення таблиць – за правильні відповіді та внесені відомості за пунктами таблиці;</p>

за написання есе – відповідність темі та вимогам, поданим у рекомендаціях до написання есе. Дисципліна оцінюється максимальною оцінкою у 100 балів.

Основні вимоги:

Недопустимість пропусків і запізнь без поважних причин; пропущені заняття зараховуються представленням виконаних завдань. Правила поведінки на заняттях: активна участь здобувачів у всіх видах освітньої діяльності, виконання необхідного об'єму завдань. За активну роботу під час усіх видів занять нараховуються максимальні бали, у випадках задовільної роботи нараховуються мінімальні бали, відповідно до розподілу балів у таблиці.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, затверджені в ДДПУ (для оцінювання заліку):

на оцінку «зараховано» (**60-100 балів**) заслуговує здобувач вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу отримав зазначену кількість балів упродовж семестру;

оцінка «не зараховано» (**0-59 балів**) виставляється здобувачеві вищої освіти, який за час відвідування лекційних, практичних та/або лабораторних занять й за виконану самостійну роботу не набрав 60 балів упродовж семестру, він має прогалини в знаннях основного навчально-програмного матеріалу.

Розподіл балів із дисципліни

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (денна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
Т 1	1	0,5	-	-	-	-
Т 1.1	-	-	2	1	-	-
Т 1.2	-	-	2	1	-	-
Т 1.3	-	-	-	-	12	8
Т 2	1	0,5	-	-	-	-
Т 2.1	-	-	2	1	-	-
Т 2.2	-	-	2	1	-	-
Т 3	1	0,5	-	-	-	-
Т 3.1	-	-	-	-	12	8
Т 4	1	0,5	-	-	-	-
Т 5	1	0,5	-	-	-	-
Т 5.1	-	-	4	2	-	-
Т 5.2	-	-	-	-	12	7

T 6	1	0,5	-	-	-	-
T 6.1	-	-	4	2	-	-
T 6.2	-	-	-	-	12	7
T 7	1	0,5	-	-	-	-
T 7.1	-	-	3	2	-	-
T 7.2	-	-	-	-	11	7
T 8	1	0,5	-	-	-	-
T 8.1	-	-	3	2	-	-
T 8.2	-	-	-	-	11	7
Разом	8	4	22	12	70	44

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам, із розподілом за темами за результатами поточного контролю (заочна форма навчання)

Тема	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
	Max	Min	Max	Min	Max	Min
T 1	1	0,5	-	-	-	-
T 1.1	-	-	2	1	-	-
T 1.2	-	-	2	1	-	-
T 1.3	-	-	-	-	12	8
T 2	1	0,5	-	-	-	-
T 2.1	-	-	2	1	-	-
T 2.2	-	-	2	1	-	-
T 3	1	0,5	-	-	-	-
T 3.1	-	-	-	-	12	8
T 4	1	0,5	-	-	-	-
T 5	1	0,5	-	-	-	-
T 5.1	-	-	4	2	-	-
T 5.2	-	-	-	-	12	7
T 6	1	0,5	-	-	-	-
T 6.1	-	-	4	2	-	-
T 6.2	-	-	-	-	12	7
T 7	1	0,5	-	-	-	-
T 7.1	-	-	3	2	-	-
T 7.2	-	-	-	-	11	7
T 8	1	0,5	-	-	-	-
T 8.1	-	-	3	2	-	-
T 8.2	-	-	-	-	11	7
Разом	8	4	22	12	70	44

Політика щодо дедлайнів та перескладань, академічної доброчесності, відвідування:

Політика щодо дедлайнів і перескладань: роботи, що

	<p>здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за відповідний вид діяльності). Перескладання підсумкового контролю відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (лікарняний).</p> <p><i>Політика щодо академічної доброчесності:</i> списування під час заліку заборонено (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки до практичних завдань і у процесі заняття.</p> <p><i>Політика щодо відвідування:</i> відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за погодженням із керівництвом.</p>
<p>Переваги вивчення навчальної дисципліни «Бонус вивчення»</p>	<p><i>Переваги вивчення навчальної дисципліни:</i></p> <p>Вивчення дисципліни надає можливість сформувати професійно значущі здатності, необхідні для осмислення й аналізу професійно-педагогічної діяльності викладача, педагога-тьютора. Вивчення дисципліни передбачає ознайомлення здобувачів із технологіями педагогічної практики тьюторства різних країн у різні часи. Дана дисципліна дозволяє здобувачеві виявляти й оцінювати тенденції розвитку сучасних технологій тьюторства провідних країн світу. Дисципліна спрямована на формування у здобувачів системи теоретичних знань і практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків тьютора та викладача вищої школи.</p>

Саяпіна С.А.
професор кафедри педагогіки вищої школи,
доктор педагогічних наук, доцент

Гарань Н. С.
канд. пед. наук, доцент кафедри ПВШ

